

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
27.09.2018

Sak:

Håndtering av avsetninger ved Helsefak

Innstilling til vedtak:

1. Institutt og øvrige enheter ved Helsefak har som styringsmål at avsetningene i bevilgningsøkonomien ikke skal overstige:
 - a. 10 % av bevilgningen pr. 31.12.2019 (Fellesadministrasjonen: 0 %)
 - b. 7 % av bevilgningen pr. 31.12.2020 (Fellesadministrasjonen: 0 %).
2. Dersom UiT omdisponerer avsetninger ved Helsefak fordeles dette på enhetene som har avsetninger som overstiger normtallene. Fellesadministrasjonen belastes først.
3. Alle enheter må identifisere årsakene til at bevilgningen ikke blir brukt som planlagt, iverksette tiltak, samt vurdere enhetens mulighet til å nå normtallene på kort og lang sikt.
4. Fellesadministrasjonen forskutterer inntekter på 50 mill. kr som benyttes til utstyrsinvesteringer.
5. Investeringer i infrastruktur skal finansieres innenfor årets ramme og/eller med forskuttering av inntekter.
6. Avsatte investeringsmidler på IKO, IPS, Fellesadministrasjonen og IMB trekkes inn til Fellesadministrasjonen og omdisponeres. Helsefak garanterer for nødvendige reinvesteringer i tannlegestoler.
7. Dekan iverksetter nødvendige prosesser slik at omdisponerte midler snarest kan benyttes til rekrutteringsstillinger og annen tidsavgrenset aktivitet.
8. Helsefak går bort fra vedtatt prinsipp om at fakultetets budsjettenheter skal legge sine prototype-10 budsjett i balanse innenfor gjeldende 6-års periode.

Begrunnelse:

1. Innledning

Universitetsstyret vedtok i S 26/18¹ målsetninger og tiltak for å redusere UiT sine avsetninger fra 15 % til 10 % i løpet av tre år. Avsetningene skyldes ubrukte inntekter i bevilgningsøkonomien².

Vedtakene har stor betydning for fakultetene:

- Avsetningene pr. 31.12.2019 skal ikke overstige 10 % av bevilgningen
- Avsetningene pr. 31.12.2020 skal ikke overstige 7 % av bevilgningen
- Avsetninger som overstiger fastsatte nivå blir omdisponert av UiT
- Øremerking er ikke til hinder for omdisponering
- Fakultetene oppfordres til å ta større økonomisk risiko, herunder låne av egne avsetninger/forskuttere inntekter.

I 2017 var Helsefak sin bevilgning 820 mill. kr³. Avsetningene ved utgangen av året var 159 mill. kr, noe som tilsvarte 19 % av bevilgningen. Normtall på 10 % og 7 % innebærer at Helsefak må redusere avsetningene med hhv. 77 og 102 mill. kr sammenlignet med 2017.

Pr. 31. juli 2018 har avsetningene ved Helsefak økt med ytterligere 11 mill. kr. Det anses som svært sannsynlig at UiT vil omdisponere store beløp, med mindre det iverksettes tiltak som reduserer avsetningene ved Helsefak betydelig på både kort og lang sikt. Valget står med dette mellom om fakultetet selv skal prioritere aktivitet som reduserer avsetningene, eller om dette skal overlates til UiT.

2. Historisk utvikling i Helsefak sine avsetninger

Helsefak sine avsetninger har økt helt siden fakultetet ble etablert i 2010. Noe av den historiske veksten i avsetningene har sammenheng med fusjonene som har vært gjennomført, men det meste av veksten i avsetningene har vært utilsiktet. Det skyldes at både lønns- og spesielt driftskostnadene over tid har vært lavere enn budsjettet har gitt rom for. Uforutsette tilleggstilodelinger har også bidratt til vekst i avsetningene.

Det er en generell utfordring at midler som er øremerket til bestemte formål ikke blir brukt som planlagt. Ressursutnyttelsen knyttet til den løpende aktiviteten er derimot langt bedre, og opplevelsen av knappe ressurser er i mange tilfeller absolutt tilstede. I sum gir dette en økonomisk stilling som oppleves som et paradoks: på den ene siden opplever man knapphet i ressursene som finansierer den daglige driften, på den andre siden viser regnskapet store mindreforbruk spesielt i forhold til øremerkede midler.

Det er mange årsaker til at bevilgningen ikke blir brukt som planlagt, for eksempel at aktivitetsnivået blir lavere enn planlagt, at tilslag på ekstern finansiering frigjør midler i bevilgningsøkonomien, eller at lønnsbudsjettet ikke tar godt nok høyde for refusjoner fra NAV. Ofte er det de mange små budsjettavvikene som i sum utgjør store midler som ikke blir satt i aktivitet.

3. Framtidig utvikling i Helsefak sine avsetninger

¹ S 26/18 Håndtering av økonomiske avsetninger ved UiT – oppfølging av styresak S 19/18.

² S 26/18 er noe upresis i begrepsbruken når bevilgningsøkonomien omtales, og bruker både «totalbevilgning» og «KD-bevilgning» i saken. I saken til fakultetsstyret ved Helsefak forutsettes det at avsetningene og inntektene i bevilgningsøkonomien er definert iht. Statens regnskapsstandard (SRS), dvs. at inntekter fra kunnskapsdepartementet og direkte fra andre departement regnes som bevilgning. Ubrukte tildelinger fra andre finansieringskilder (Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet – BOA), samt utstyrsmidlene til MH2 holdes utenfor.

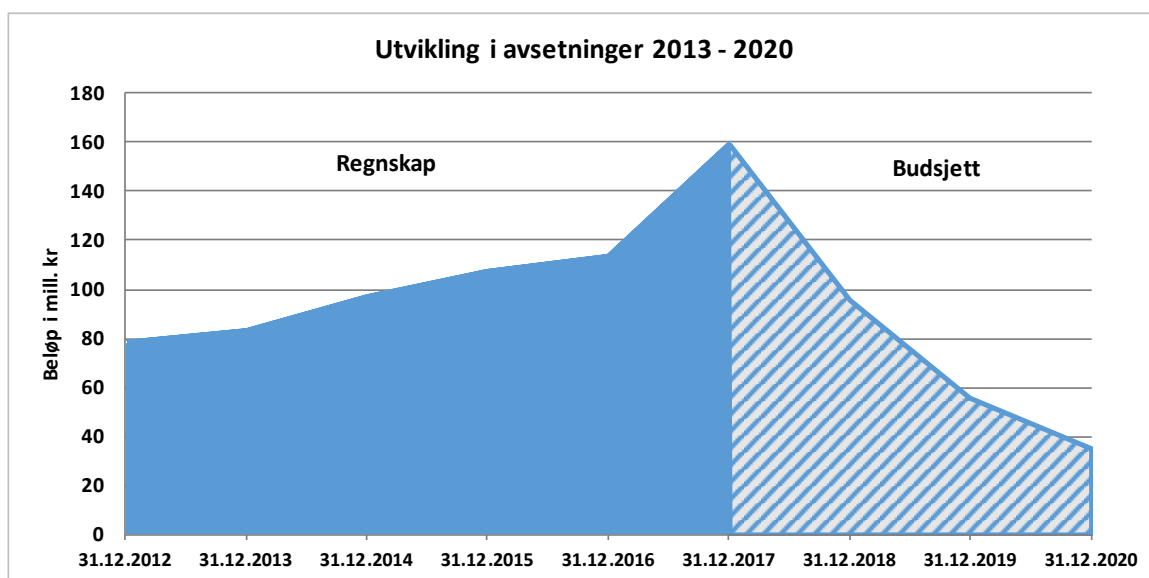
³ Inkludert Idrettshøgskolen og Institutt for vernepleie som er en del av Helsefak f.o.m. 01.01.2018.

Avsetningene på det enkelte institutt/enhet består i stor grad av øremerkede midler til blant annet rekrutteringsstillinger og framtidige utstyrsinvesteringer. Avsetningene er gjennomgående godt begrunnet og dokumentert, dvs. at det ligger reelle økonomiske forpliktelser til grunn for de ubrukte midlene. Det nye avsetningsregimet ved UiT tar ikke hensyn til dette, noe som er en stor utfordring for fakultetene.

Vedtaket i S 26/18 innebærer at Helsefak ved utgangen av 2019 vil ha ca. 80 mill. kr i avsetninger, og ca. 60 mill. kr i 2020. Disse avsetningsnivåene vil bli en realitet enten ved at Helsefak selv styrer ned avsetningene, eller ved at UiT omdisponerer overskytende avsetninger. UiTs tilnærming med å se bort fra at det ligger forpliktelser på avsetningene, frigjør et stort økonomisk handlingsrom som fakultetsledelsen ønsker at Helsefak selv skal disponere. Tiltakene i denne saken bygger på dette ønsket.

4. Formålet med denne saken

Det overordnede formålet med denne saken er at instituttene/enhetene på tross av det nye avsetningsregimet skal ha mulighet til å gjennomføre aktivitetene som det er satt av midler til.



Diagrammet viser utvikling i avsetningene for de siste fem år, samt planlagt utvikling i perioden for innfasing av tak på avsetninger ved UiT.

Det flerårige budsjettet⁴ viser at Helsefak sitt planlagte avsetningsnivå er godt innenfor normtallene definert av UiT. Dette forutsetter at samtlige enheter på fakultetet gjennomfører aktivitetene iht. planen som er vist i enhetens budsjett. Erfaringsmessig anses dette som usannsynlig, noe som bekreftes av regnskapet som så langt i år viser fortsatt vekst i avsetningene.

Tiltakene i denne saken er i stor grad innrettet mot å gi instituttene/enhetene tid til å gjennomføre aktivitetene som det er satt av midler til. I de aller fleste tilfeller betyr ikke dette at instituttene skal ta høyere økonomisk risiko, men at enhetene skal sørge for at planlagte aktiviteter faktisk blir gjennomført.

5. Risiko forbundet med nytt avsetningsregime ved UiT

⁴ Uttrekk fra regnskapssystemet 19. september 2018

Økonomisk risiko

Det nye avsetningsregimet ved UiT kan vanskelig tolkes som annet enn en oppfordring til at fakultetene må øke sin økonomiske risikovilje betydelig. Lavere avsetningsnivå øker risikoen for at det ikke er midler tilgjengelig når framtidige forpliktelser skal betales. Ved dagens avsetningsnivå anses denne risikoen som svært lav. Risikoen vil øke med synkende avsetningsnivå. Dette taler for at avsetningsnivået ikke bør være veldig lavt. På den annen side har Helsefak som et fakultet i institusjonen UiT i praksis ikke noen likviditetsutfordringer. Dette bidrar til å redusere risikoen for at fakultetet på kort sikt ikke kan oppfylle sine økonomiske forpliktelser. Risikoen kan også reduseres ved at det økonomiske handlingsrommet som skal realiseres i liten grad brukes til å øke det permanente kostnadsnivået.

Innenfor tidshorisonten for innfasingen av tak på avsetningsnivå anses det som mer sannsynlig at Helsefak ikke er i stand til å redusere avsetningene tilstrekkelig, enn at fakultetet som helhet skal få utfordringer med å dekke sine forpliktelser selv om risikoviljen økes betydelig.

Risiko for suboptimalisering og utilsiktede effekter

S 26/18 fokuserer på omdisponeringer og tak på avsetninger som virkemiddel for å redusere avsetningsnivået på UiT. Tilnærmingen kan forventes å ha god effekt i den forstand at fakultet som er i fare for å miste avsetninger vil iverksette tiltak for å unngå det. På den annen side er det stor fare for suboptimalisering og kortsiktige tilpasninger dersom tak på avsetninger er det eneste virkemiddelet for å redusere avsetningsnivået. For eksempel vil stort fokus på avsetningene i bevilgningsøkonomien på kort sikt kunne medføre en vridning av ressursbruk fra eksterne midler til bevilgningsøkonomi, uten at fakultetets samlede aktivitetsnivå nødvendigvis går opp. En utilsiktet effekt av dette vil være at regnskapet viser en nedgang i eksterne inntekter⁵. Dette er uheldig med tanke på at økt ekstern inntekt er et viktig internt og eksternt styringsparameter. En annen bieffekt er at redusert BOA-aktivitet utsetter resultatfinansieringen knyttet til ekstern finansiering i bevilgningsøkonomien.

Det anses å foreligge stor risiko for suboptimalisering dersom fakultetet i sin interne oppfølging viderefører prinsippet i S 26/18 om omdisponering av avsetninger som overstiger visse nivå. Samtidig er det viktig at samtlige enheter på fakultetet har et forhold til eget og samlet avsetningsnivå. Det bør være et mål i seg selv at virkemidlene som iverksettes for å redusere avsetningene i minst mulig grad bidrar til tilpasninger som ikke styrker kjernevirksomheten.

6. Normtall for avsetningsnivå for institutt/enhet

De enkelte enhetene ved Helsefak har i større eller mindre grad behov for avsetninger. Dette har tidligere vært spesielt viktig siden UiTs budsjett- og økonomioppfølging ikke har en flerårig horisont. Med innføringen av flerårig budsjettering ved Helsefak bør behovet for kortsiktige avsetninger kunne reduseres betydelig ved at den enkelte enhet har stor fleksibilitet til å planlegge økonomien over flere år.

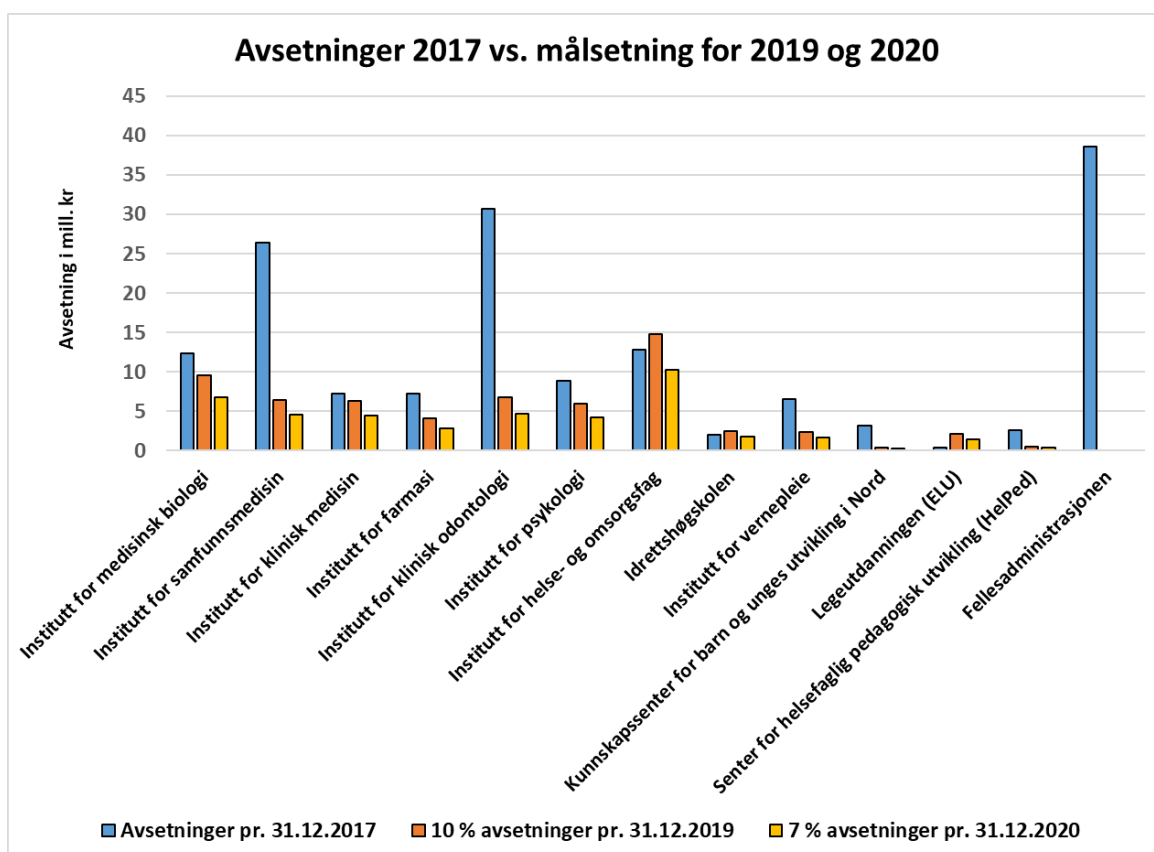
Siden det tillatte avsetningsnivået for Helsefak er svært lavt sammenlignet med historiske avsetningsnivåer, må man prioritere hvem som skal ha avsetninger og hvor mye. Gitt de nye kravene foreslås det at Fellesadministrasjonen heretter ikke skal ha avsetninger, men at instituttene og øvrige enheter gis anledning til å ha avsetninger så langt dette kan forventes å være

⁵ Tildelinger fra eksterne finansieringskilder (BOA) inntektsføres i takt med at aktivitetene som finansieres av de mottatte midlene utføres. BOA-inntekter er således på kort sikt et aktivitetsmål som er uavhengig av tilslag på prosjektmidler.

innenfor tillatt avsetningsnivå for Helsefak. I denne sammenheng foreslås det at det bør settes interne målsetninger for avsetningsnivået ved Helsefak.

Målsetninger for avsetningsnivået sier noe om hvor mye risiko den enkelte enhet kan og bør ta i sin økonomistyring. Enheter som har avsetninger under målsetningen forventes ikke å ta høyere risiko, mens enheter over målsetningen må vurdere å øke sin risikoprofil.

Det foreslås at normtallene som fakultetet må forholde seg til også benyttes internt på fakultetet, med unntak av Fellesadministrasjonen som bør ha en målsetning om avsetninger mindre enn null. Fakultetsledelsen ønsker ikke at måltallene skal benyttes til å trekke inn og omdisponere midler, men at avsetningsmålene skal inngå som en del av styringsdialogen mellom fakultet og institutt. Ved eventuelle avvik fra ønsket utvikling må fokus være å håndtere konsekvensene som dette har for fakultetets samlede avsetningsnivå.



Diagrammet viser avsetningene i bevilgningsøkonomien ved utgangen av 2017, samt hvor store avsetninger normtallene for 2019 og 2020 gir rom for⁶.

Instituttene/enhetene har svært ulike avsetningsnivå. Målt i kroner er det Fellesadministrasjonen, IKO og ISM som har de største utfordringene. IHO sine avsetninger er derimot langt på vei innenfor normtallene.

Dersom Helsefak ikke lykkes med å redusere avsetningene tilstrekkelig, og dette medfører at UiT omdisponerer avsetninger, foreslås det at inntrekket fordeles på enhetene som har avsetninger som overstiger normtallene. Dersom Fellesadministrasjonen har avsetninger som overstiger enhetens normtall, skal disse avsetningene benyttes til å dekke eventuelle inntrekk før øvrige enheter belastes.

⁶ Inntektene i 2017 er benyttet som grunnlag for estimerte avsetningsnivå i 2019 og 2020.

7. Tiltak for å redusere avsetningsnivået ved Helsefak

For å lykkes med å redusere avsetningene ved Helsefak må det iverksettes tiltak som reduserer budsjettavvikene og dermed tendensen til utilsiktet vekst i avsetningene. Dette innebærer i første rekke at en del enheter både på institutt- og fakultetsnivå må prioritere økonomi- og aktivitetsoppfølgingen i større grad enn i dag. I tillegg må det iverksettes tiltak for å redusere det generelle avsetningsnivået, noe som innebærer flere store endringer i økonomistyringen ved fakultetet. Forslagene beskrives under.

Tiltak 1: Alle enheter må identifisere årsakene til at bevilgningen ikke blir brukt som planlagt, iverksette tiltak, samt vurdere enhetens mulighet til å nå normtallene på kort og lang sikt

Selv om det i denne saken foreslås flere tiltak som vil bidra til redusere det samlede avsetningsnivået ved Helsefak, er det avgjørende at det også iverksettes tiltak som er tilpasset utfordringene og mulighetene til den enkelte enheten. Det er den enkelte enhet som har best utgangspunkt for å gjøre dette.

Budsjettenhetene leverer 3. oktober budsjett for perioden 2018-2023⁷. Budsjettene viser blant annet planlagt utvikling i avsetningene. Som supplement til budsjettene bes enhetene om å levere en kort beskrivelse av årsakene til at bevilgningen ikke blir brukt som planlagt, hvilke tiltak som iverksettes for å redusere avsetninger/gjennomføre aktivitet, samt vurdere enhetens mulighet til å nå normtallene på kort og lang sikt.

Tiltak 2: Permanent forskuttering av inntekter på Fellesadministrasjonen for å redusere samlet avsetningsnivå

Det er grunn til å anta at Helsefak til enhver tid vil ha noe avsetninger, for eksempel er det vanlig at fødselspermisjoner gir avsetninger knyttet til rekrutteringsstillinger. Dette gir rom for en permanent forskuttering av inntekter (overbudsjettering/lån av egne avsetninger), noe som gjør at avsetningsnivået samlet sett blir lavere enn det ellers ville vært. Dette er et virkemiddel som benyttes aktivt i sektoren: Når Universitetet i Oslo (UiO) ved utgangen av 2016 hadde avsetninger tilsvarende 2 % av bevilgningen skyldtes det at universitetet hadde forskuttet nesten 800 mill. kr til investeringer i bygg og infrastruktur⁸. UiT bruker samme metodikk, men i langt mindre omfang.

En permanent forskuttering av inntekter vil medføre økt risiko for at forpliktelser ikke kan betales. Risikoen øker med høyere overbudsjettering, og dersom handlingsrommet benyttes til aktiviteter som gir varig høyere kostnader. På den annen side vil en permanent forskuttering av inntekter på Fellesadministrasjon gjøre det mulig for instituttene å ha tilstrekkelig med avsetninger til å møte framtidige forpliktelser, uten at avsetningsnivået samlet sett på fakultetet anses som for høyt. Risikoen forbundet med forskuttering av inntekter reduseres også ved at fakultetets strategiske midler om nødvendig kan benyttes til å dekke overbudsjettering dersom uforutsette forhold skulle svekke fakultetets rammevilkår betydelig.

Ut fra en helhetsvurdering foreslås det at Fellesadministrasjonen forskutterer inntekter på 50 mill. kr. Dette tilsvarer strategiske midlene for ca. to år. Det foreslås at midlene benyttes til utstyrsinvesteringer. Forskutteringen anses som permanent i den forstand at den ikke er planlagt

⁷ Bestilling på budsjett 2018-2023 til enheter ved Det helsevitenskapelige fakultet (2018/1994)

⁸ Universitetet i Oslo – Årsrapport (2016-2017)

dekt inn i senere perioder. Dersom det oppstår mindreforbruk på Fellesadministrasjonen i kommende perioder må disponeringen av disse midlene likevel ses opp mot de forskutterte inntektene og fakultetets samlede økonomiske stilling forøvrig. Ordningen kan ivaretas innenfor fakultetets flerårige budsjettmodell.

Tiltaket forventes å redusere det samlede avsetningsnivået med 50 mill. kr i løpet av inneværende og neste år.

Tiltak 3: Investeringer i infrastruktur finansieres innenfor årets ramme og/eller med forskuttering av inntekter

Så langt har det vært praksis å løpende sette av midler til framtidige investeringer. Dette bidrar til betydelige avsetninger på fakultetet, noe som ikke er forenelig med avsetningsregimet som Helsefak heretter må forholde seg til. Det er ikke hensiktsmessig å sette av midler til investeringer dersom det er sannsynlig at avsetningene blir omdisponert av UiT før utstyret blir kjøpt. På denne bakgrunn foreslås det at det heretter ikke settes av midler til investeringer med mindre kostnadene vil belastes i samme budsjettår.

Enheten som gjennomfører investeringen gis anledning til å låne av framtidige inntekter, noe som forutsetter at enheter med store reinvesteringsbehov må sørge for å kunne frigjøre midler innenfor sin ordinære bevilgning for å dekke inn investeringskostnader på sikt. Midlene som ikke løpende benyttes til reinvesteringer forutsettes benyttet til kortsiktige/tidsavgrensede aktiviteter. Ordningen kan ivaretas innenfor fakultetets flerårige budsjettmodell.

Tiltaket har på sikt potensial for å redusere fakultetets samlede avsetningsnivået betydelig.

Tiltak 4: Omdisponering av avsatte investeringsmidler til annen aktivitet

Helsefak har pr. d.d. satt av betydelige midler til investeringer i infrastruktur. Midlene består av avsetninger, samt budsjettmidler for inneværende og neste år. Investeringene forventes i liten grad å finne sted i år. Som en følge av prinsippendringen knyttet til finansiering av infrastruktur under tiltak 3, foreslås det at midlene omdisponeres til annen aktivitet.

Avsetningsnivået på berørte institutt reduseres umiddelbart, mens avsetningene på Fellesadministrasjonen øker tilsvarende. Dette har en positiv effekt for instituttene måloppnåelse knyttet til avsetningsnivå, men har motsatt effekt for Fellesadministrasjonen. Det siste motvirkes av forslaget om permanent forskuttering av inntekter på Fellesadministrasjonen.

Når midlene er omdisponert føres de ut til instituttene igjen etter hvert som aktivitetene iverksettes. Alt annet likt betyr det at avsetningene ved Fellesadministrasjonen vil bli lavere enn null etter hvert som midlene settes i aktivitet. Dette har sammenheng med den på foreslåtte forskutteringen av inntekter på enheten.

Tiltaket har ingen umiddelbar effekt på det samlede avsetningsnivået ved fakultetet, men fjerner risikoen for at det er bundet opp midler til investeringer som potensielt ikke blir realisert i nærmeste framtid. På sikt vil avsetningsnivået reduseres fordi midlene brukes til annen aktivitet.

Reinvesteringer i tannlegestoler – IKO

Pr. 1.1.2018 var det satt av 14,9 mill. kr til utskiftning av tannlegestoler. Avsetningen er så langt i år noe redusert på grunn av omdisponeringer av instituttet. Det planlegges ytterligere avsetninger både i år og i kommende perioder. Derimot forventes det ikke kostnader til nye tannlegestoler før i 2021.

Det foreslås at det trekkes inn 13,5 mill. kr som er satt av til utskiftning av tannlegestoler. For å ivareta kommende investeringsbehov bes IKO om fortsatt å sørge for nødvendig budsjettdekning for dette, men at midlene som ikke løpende blir benyttet til investeringer blir omdisponert til annen midlertidig aktivitet.

Omdisponeringen av avsetningene ved IKO innebærer en økt risiko for at enheten ikke kan gjøre reinvesteringer innenfor egen bevilgning. Dersom instituttets rammevilkår blir vesentlig svekket i framtida, forutsettes det at fakultetet garanterer for at nødvendige reinvesteringer i tannlegestoler kan gjennomføres.

Investering i MR – IPS

Pr. 1.1.2018 var det satt av 3,2 mill. kr til investering i MR i samarbeid med UNN. Avsetningen skal øke til 4,7 mill. kr i løpet av 2018. I 2020 vil IPS sin avsetning til MR være oppe i 7,7 mill. kr. IPS finansierer avsetningen innenfor egen budsjettramme. I tillegg er det satt av 3 mill. kr av utstyrsmidlene til MH2 til formålet. Fakultetets foreslåtte forskuttering av inntekter til investeringer i utstyr frigjør MH2-midler, noe som gjør det mulig å finansiere MR-maskinen med disse midlene.

Det foreslås at det trekkes inn 7,7 mill. kr som IPS har satt av og planlegger å sette av til MR-maskinen. MR-maskinen realiseres ved å benytte utstyrsmidler til MH2.

Investering i infrastruktur – Fellesadministrasjonen

Pr. 1.1.2018 var det satt av 4,2 mill. kr til investering i infrastruktur. Midlene har sitt opphav i omdisponeringer ved Fellesadministrasjonen. Midlene er delvis benyttet til investeringer, men dette bør ses i sammenheng med fakultetets foreslåtte forskuttering av inntekter til investeringer i utstyr.

Det foreslås at det trekkes inn 4,2 mill. kr som Fellesadministrasjonen har satt av til infrastruktur. Investeringene som allerede er belastet midlene omposteres og kan inngå i fakultetets foreslåtte forskuttering av inntekter til investeringer i utstyr.

Investering i smartboard – IMB

Pr. 1.1.2018 var det satt av 0,62 mill. kr til investering i smartboard ved IMB. Fakultetets foreslåtte forskuttering av inntekter til investeringer i utstyr frigjør MH2-midler, noe som gjør det mulig å finansiere smartboardet med disse midlene.

Det foreslås at det trekkes inn 0,62 mill. kr som IMB har satt av til smartboard. Smartboard kjøpes ved å benytte utstyrsmidler til MH2.

Arealutvidelsen ved Avdeling for komparativ medisin (AKM3) - Fellesadministrasjonen

Fakultetsstyret vedtok i FS 8/18⁹ at 20 mill. kr til arealutvidelsen ved Avdeling for komparativ medisin (AKM3) skal dekkes av Fellesadministrasjonen ved å omdisponere avsetninger og mindreforbruk fra 2017. Kostnadene forventes å bli belastet i år og/eller neste år.

Det foreslås at det trekkes inn 20 mill. kr fra Fellesadministrasjonen som er budsjettert til AKM3. Kostnadene til AKM3 som ikke kan belastet MH2-midlene vil inngå i fakultetets foreslåtte permanente forskuttering av inntekter til investeringer i utstyr.

Tiltak 5: 50 mill. kr i omdisponerte midler benyttes til rekrutteringsstillinger og annen tidsavgrenset faglig aktivitet

S 26/18 oppfordrer fakultetene til å tilsette egenfinansierte rekrutteringsstillinger.

Fakultetsledelsen foreslår at store deler av handlingsrommet som oppstår ved å omdisponere midler som allerede er satt av til utstyrsinvesteringer, benyttes til dette formålet. Dette vil gi økt vitenskapelig aktivitet, samt bidra til at avsetningene over tid bygges ned. Rekrutteringsstillingene kan for eksempel tildeles institutt som har behov utover stillingene tildelt fra «poolen», eller som startpakker ved nyansettelser.

De omdisponerte midlene kan også benyttes til annen tidsavgrenset aktivitet. For eksempel kan det gis midlertidig startfinansiering av nye faste stillinger dersom institutt i framtida har mulighet til å sørge for langsiktig finansiering av stillingen.

Det foreslås at midlene ses i sammenheng med fakultetets strategiske midler, og at disponeringen av midlene rapporteres sammen med strategiske midler.

Tiltaket forventes å redusere det samlede avsetningsnivået med 50 mill. kr i løpet av kommende 4-årsperiode.

Tiltak 6: Fakultetets budsjettenheter gis anledning til å benytte forskuttering av inntekter som virkemiddel for å redusere avsetningsnivået på egen enhet.

I den flerårige budsjettmodellen til Helsefak stilles det krav om at prototype 10-budsjettet (bevilgning som ikke er øremerket) skal være i balanse innenfor gjeldende 6-årsperiode. Så langt er den praktiske erfaringen at dette er en streng forutsetning, noe som vil bli enda tydeligere med det nye avsetningsregimet. Det er ikke usannsynlig at enheter som har avsetninger over normtallene må ta høyere risiko i form av forskuttering av inntekter (overbudsjettering).

Det foreslås at samtlige enheter ved Helsefak gis anledning til å benytte forskuttering av inntekter som virkemiddel for å redusere avsetningsnivået på egen enhet. Konsekvensen av dette må synliggjøres i enhetens flerårige budsjett, og fakultetsledelsen må påse at risikoen samlet sett ikke blir for høy for fakultetet.

Tiltaket har på sikt potensial for å redusere fakultetets samlede avsetningsnivået betydelig.

8. Oppsummering

⁹ FS 8/18 Årsregnskap 2017 og disponering av handlingsrom 2018-2022

Tiltakene i denne saken må ses i sammenheng. Det er forskuttering av inntekter til kjøp av utstyr som har potensial for en rask reduksjon i avsetningsnivå. Tiltaket er samtidig en forutsetning for at bruken av omdisponerte utstyrsmidler kan gjøres over flere år. Prinsippendringen knyttet til finansiering av utstyr gir potensiale til å omdisponere midler i dag, og vil i framtida bidra til enda lavere avsetningsnivå ved at enheter må forskuttere inntekter for å kjøpe dyrt utstyr. På sikt vil også tiltakene som den enkelte enhet iverksetter bidra til at UiT ikke omdisponerer avsetninger ved Helsefak.

Tilnærmingen i denne saken er ambisiøs, men gjennomførbar. Det totale risikobildet anses som akseptabelt. Hovedutfordringen er at implementeringen av tiltakene har en relativt kort tidshorisont.

9. Oppfølging og måling

Helsefak sine avsetninger rapporteres i forbindelse med fakultetets ordinære økonomirapporter. Fakultetsstyret blir informert pr. tertial.

I økonomirapporteringen vil det bli satt større fokus på utviklingen i avsetningene for den enkelte enhet, samt fakultetet som helhet. Enhetene og fakultetet vil bli målt mot normtallene for avsetningsnivå. Konsekvensen av manglende måloppnåelse vil bli tallfestet.

Stort fokus på avsetninger i bevilgningsøkonomien kan motiverer til kortsiktige tilpasninger som ikke er ønskelig. En åpenbar fare er at aktivitet finansiert av andre finansieringskilder blir prioritert bort. Utvikling i eksterne inntekter kan være en indikator på dette, og vil heretter bli rapportert både på enhets- og fakultetsnivå. Andre indikatorer vil også bli vurdert.

Thrina Loennechen
dekan

—

—

Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: seksjonsleder Ann-Sofie Rydningen og seniorrådgiver Stein-Bjørnar Holmbukt, seksjon for personal- og økonomitjenester